

Algılanan Sosyal Destek Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Algılanan Sosyal Destek Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16829>

Özet

Algılanan Sosyal Destek Ölçeği, bireylerin çevrelerinden algıladıkları sosyal destek düzeylerini ölçmek amacıyla kullanılan psikometrik bir araçtır. Bu ölçeğin Türkiye'deki psikometrik özellikleri, Duru Erdiç (2007) tarafından üniversite öğrencileri örnekleminde yeniden incelenmiştir. Çalışma, ölçeğin Türkçe versiyonunun güvenilirliğini ve yapı geçerliliğini de değerlendirmeyi amaçlamıştır. Bu yeniden inceleme, sosyal desteğin algılanan farklı kaynakları (aile, arkadaşlar ve özel kişi) ölçen çok boyutlu yapının Türk kültüründe de geçerli olup olmadığını araştırmıştır. Ölçek, özellikle stresle başa çıkma, psikolojik iyi oluş ve yaşam doyumu gibi alanlarda sosyal desteğin rolünü anlamak için kritik bir araçtır.

Anahtar Kelimeler

Algılanan sosyal destek, psikometri, MSPSS, güvenilirlik, geçerlik, üniversite öğrencileri, sosyal davranış.

Yazarlar

Duru Erdiç.

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, bireylerin çevrelerindeki önemli kaynaklardan (aile, arkadaşlar ve özel biri) ne derecede destek algıladıklarını nicel olarak belirlemektir. Ölçek, sosyal desteğin genel bir skor yerine, kaynağa özgü boyutları ayrı ayrı ölçme yeteneği sunar. Bu, araştırmacıların ve klinisyenlerin sosyal destek eksikliği veya fazlalığının hangi spesifik alandan kaynaklandığını tespit etmesine olanak tanır.

Duru (2007) tarafından yapılan yeniden incelemenin amacı ise, orijinal Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği'nin (MSPSS) psikometrik özelliklerinin Türk üniversite öğrencileri popülasyonunda sürdürülüp sürdürülmediğini ve ölçeğin kültürel adaptasyonunun sağlamasını test etmektir. Bu çalışma, ölçeğin Türkiye'deki araştırmalarda kullanılmasını için sağlam bir psikometrik zemin oluşturmayı hedeflemiştir.

Yapı

Ölçek, psikolojide merkezi bir kavram olan **Algılanan Sosyal Destek** yapısını ölçmektedir. Algılanan sosyal destek, bireyin başkaları tarafından sevildiği, değer verildiği, saygı duyulduğu ve bir iletişim ağına sahip olduğu inancıdır. Bu, gerçekte alınan destekten ziyade, bireyin ihtiyaç duyduğunda destek mekanizmaları mevcut olduğuna dair subjektif inancı ifade eder.

Ölçek genellikle üç temel alt boyutta organize edilmiştir ve sosyal desteğin kaynağına göre ayrılmıştır:

Aile Desteği: Bireyin ailesinden aldığı veya alabileceğine inandığı destek miktarı.

Arkadaş Desteği: Bireyin arkadaş çevresinden aldığı destek.

Özel Kişi Desteği: Bireyin romantik partneri, eşi veya çok yakın bir sırdaşı gibi özel bir kişiden aldığı destek.

Geçerlik

Duru (2007) çalışmasında, ölçeğin yapı geçerliliği temel olarak faktör analizi yöntemleriyle incelenmiştir. Yeniden inceleme, ölçeğin orijinal üç faktörlü yapısının Türk örnekleminde doğrulandığını göstermiştir. Bu üç faktörlü yapı, Aile, Arkadaşlar ve Özel Kişi boyutları temsil etmektedir ve ölçeğin teorik yapısıyla uyumludur.

Geçerlik çalışmaları, maddelerin ilgili faktörlere yüksek yükler verdiğini ve boyutlar arasındaki korelasyonların beklentilerle uyumlu olduğunu ortaya koymuştur. Bu bulgular, **Algılanan Sosyal Destek Ölçeği**'nin (MSPSS'nin Türkçe formu) Türk üniversite öğrencileri arasında sosyal destek yapısının geçerli bir şekilde ölçtüğünü desteklemektedir. Ölçek, özellikle stres ve iyi oluş gibi ilgili yapılarla beklenen yönlerde ilişkileri göstermiştir.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenilirliği, iç tutarlılık katsayısı olan Cronbach Alfa değeri ile değerlendirilmiştir. Duru (2007) çalışmasında, ölçeğin hem toplam puanı hem de alt boyutları için yüksek düzeyde iç tutarlılık katsayıları elde edilmiştir. Bu yüksek değerler, ölçek maddelerinin tutarlı bir şekilde aynı yapıyı ölçtüğünü ve ölçüm hatasının düşük olduğunu göstermektedir.

Yüksek güvenilirlik katsayıları, ölçeğin farklı ölçüm zamanlarında benzer sonuçlar üretme potansiyelini işaret eder. Bu sonuçlar, **Algılanan Sosyal Destek Ölçeği**'nin Türk popülasyonunda kararlı ve güvenilir bir ölçüm aracı olarak kullanılabilirliğini teyit etmektedir. Orijinal MSPSS'nin yüksek güvenilirlik standartları, bu yeniden inceleme çalışmasında da korunmuştur.

Faktör Analizi

Duru (2007) çalışmasında, Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği'nin faktör yapısının incelemek için analitik yöntemler kullanılmıştır. Analiz sonuçları, ölçeğin orijinal yapısı olan **üç faktörlü modeli** desteklemiştir. Bu faktörler, sosyal desteğin kaynağına göre ayrılmış (Aile, Arkadaşlar, Özel Kişi) boyutları temsil etmektedir ve bu ayrılmış, sosyal destek teorileriyle uyumludur.

Faktör yükleri, her bir maddenin kendi ilgili alt boyutuna güçlü bir şekilde yüklendiğini göstermiştir. Bu yapısal doğrulama, ölçeğin Türk kültürü bağlamında çok boyutlu sosyal destek yapısını başarıyla ayarabildiğini ve ölçeğin yapısal bütünlüğünü koruduğunu kanıtlamaktadır.

Araç

Test Type: Geliştirme (Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği'nin Türkçeye uyarlanması ve psikometrik özelliklerinin yeniden incelenmesi).

Format: Genellikle 5 veya 7 noktalı Likert tipi derecelendirme ölçeği kullanılır. Katılımcılar, kendilerine yöneltilen ifadelerin kendilerini ne kadar iyi tanımladığını belirtirler.

Language Available: Türkçe (Duru, 2007 çalışması), İngilizce (Orijinal MSPSS).

Population Group: Yetkinler, Ergenler, Üniversite Öğrencileri.

Age Group: 18 yaş ve üzeri (Duru (2007) çalışması genç yetkin üniversite öğrencilerini kapsamaktadır).

Population Details: Türkiye'deki üniversite öğrencileri örneklemi üzerinde valide edilmiştir.

Test Methodology: Öz bildirimli (Self-report) anket formatında uygulanır ve bireysel veya grup halinde doldurulabilir.

Anahtar Kelimeler

Sosyal destek, psikoloji, adaptasyon, Likert ölçeği, psikolojik iyi oluş, Duru, 2007, çok boyutlu ölçek.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor (Kaynakta belirtilmemiştir)

Affiliation Email addresses: eduru@pau.edu.tr

Correspondence Address: Duru Erdiç (Prizma çalışmasının sorumlu yazarı).

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Duru (2007) tarafından yapılan yeniden inceleme çalışması 2007 yılında yayımlanmıştır. Ölçeğin orijinal versiyonu (Multidimensional Scale of Perceived Social Support - MSPSS) 1988 yılında geliştirilmiştir. Ölçeğin kullanımı genellikle akademik ve klinik amaçlar için ücretsizdir,

ancak ticari kullanım veya tam izinler için sorumlu yazar Duru Erdinç ile iletişime geçilmesi önerilir.

Ölçeğin orijinal PDF'i buradan indirilebilir: [algılanan-sosyal-destek-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Duru, E. (2007). Re-examination of the psychometric characteristics of the multidimensional scale of perceived social support among Turkish university students. *Social Behavior and Personality: An International Journal*. 35(4), 443-452.

Zimet, G. D., Dahlem, N. W., Zimet, S. G., & Farley, G. K. (1988). The Multidimensional Scale of Perceived Social Support. *Journal of Personality Assessment*, 52(1), 30-41. (Orijinal ölçeğin kaynağı).

Algılanan Sosyal Destek Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri, sağlanan kaynak içerikte yer almamaktadır. Maddelerin tam listesi ve derecelendirme bilgileri için lütfen Duru (2007) referansına veya yukarıda belirtilen PDF kaynağına başvurunuz.